

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 570/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Š. B. a Ľ. B., obaja bytom T., zastúpených advokátom Mgr. R. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 7 Co 119/2011-237 z 12. júna 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. B. a Ľ. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2012 doručená sťažnosť Š. B. a Ľ. B. (ďalej len „sťažovatelia“), obaja bytom T., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 119/2011-237 z 12. júna 2012.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„Sťažovatelia sú účastníkmi konania vedeného k dnešnému dňu opäť pred Okresným súdom Žilina pod č. kon. 13 C 2/2008, v rámci ktorého si voči ním ako žalovaným uplatňujú žalobcovia... nárok na zaplatenie sumy 38.349,07 € s prísl. titulom ceny diela..., ktorú pohľadávku žalobcovia nadobudli na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 6. 4. 2001.

Vo veci bolo rozhodnuté najskôr Rozsudkom Okresného súdu Žilina (ako súdom prvého stupňa) zo dňa 25. 11. 2010, č. 13C 2/2008, ktorým súd žalobu žalobcov zamietol po tom, ako dospel k záveru o premlčaní dotknutého nároku žalobcov...

Na základe žalobcami podaného odvolania však bola vec prejednaná pred Krajským súdom Žilina, č. kon. 7 Co 119/2011, ktorý rozhodol, Uznesením zo dňa 12. 6. 2012, č. kon. 7 Co 119/2011-237, takým spôsobom, že vyššie špecifikovaný rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.“

Sťažovatelia ďalej uviedli:

„... Krajský súd Žilina absolútne nesprávne a nekonformné (v rozpore s konštantou judikatúrou a právnou teóriou vzťahujúcimi sa na danú problematiku), ba dokonca až svojvoľne, vykladal na v konaní nesporne zistený skutkový stav aplikované zákonné ustanovenia (ustanovenie § 402 Obchodného zákonníka v spojení s ust. §-u 97 a 98 O. s. p.), ktorým pochybením došlo podľa názoru sťažovateľov až k porušeniu ich základných práv a slobôd, konkrétne práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR...“

Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo Š. B... a L. B... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu Žilina zo dňa 12. 6. 2012, č. kon. 7 Co 119/2011-237 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd Žilina je povinný zaplatiť sťažovateľom náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.217,28 € na účet advokáta Mgr. K. R...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ustanovenie § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde upravuje aj ďalší dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti na základe jej zjavnej neopodstatnenosti.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím štátneho orgánu nemohlo

vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený tak možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorého by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 27/04, I. ÚS 158/05, IV. ÚS 300/08, IV. ÚS 158/09).

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež pravidelne zdôrazňuje, že nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho v konaní o ústavných sťažnostiach nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu vrátane posúdenia skutkových otázok, pretože jeho úlohou nie je zastupovanie, resp. nahradzovanie všeobecných súdov ako ich ďalšia opravná inšancia. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 225/03, IV. ÚS 158/09). Akékoľvek skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 262/04). Ústavný súd takisto pripomína, že jeho prvoradou úlohou je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je aj prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Predmetom sťažnosti sťažovateľov je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 7 Co 119/2011-237 z 12. júna 2012, ktorým tento zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 13 C 2/2008 z 25. novembra 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ústavný súd vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04). Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením krajského súdu č. k. 7 Co 119/2011-237 z 12. júna 2012 bol zrušený rozsudok okresného súdu sp. zn. 13 C 2/2008 z 25. novembra 2011 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Napadnuté konanie okresného súdu nie je stále právoplatne skončené, okresný súd vec opätovne prerokuje a následne vo veci rozhodne.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia môžu v plnom rozsahu uplatňovať svoje návrhy a argumenty v konaní pred okresným súdom, prípadne následne podaním odvolania, pokiaľ dospejú k názoru o pochybeniach v konaní či rozhodnutí okresného súdu. V tomto štádiu konania je preto plne v právomoci okresného súdu poskytnúť plnohodnotnú ochranu právam sťažovateľov. Z toho zároveň vyplýva, že ústavný súd v tomto štádiu konania nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti voči napadnutému konaniu krajského súdu.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2012